

22 899

Wijziging van de Ziektewet, het Burgerlijk Wetboek en enkele andere wetten, alsmede het treffen van een regeling voor het overheidspersoneel, in verband met terugdringing van het ziekteverzuim (Wet terugdringing ziekteverzuim)

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 10 december

De nadere memorie van antwoord geeft de leden van de commissie aanleiding tot het stellen van een aantal vragen.

1 Bonus/malusregeling

De leden van de fracties van CDA, D66, GPV, VVD en Groen Links stellen vragen over het onderzoek dat het Hugo Sinzheimer Instituut in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft verricht. Het betreft een inventarisatie van situaties waarbij, vanuit de perceptie van werkgevers, een malusaanzegging als onbillijk, niet terecht of in strijd met de bedoeling van de regeling wordt bevonden.

Deze leden vragen of het mij bekend is dat het rapport van het Hugo Sinzheimer Instituut al sinds september in concept op het ministerie ligt.

Op 29 september 1993 heeft het Ministerie een volledige versie van het rapport ontvangen. Deze bleek echter nog enige onvolkomenheden te bevatten. Correcties hiervan zijn op 12 oktober 1993 ontvangen. Op 18 oktober 1993 is het rapport met die correcties geaccepteerd als definitief en is het diezelfde dag nog naar het opmaakbureau verzonden. In 3 rondes is een opmaak voor het rapport ontworpen waarmee een redelijke toegankelijkheid van het rapport wordt beoogd. Deze was op 22 november 1993 gereed en daags daarna lag het rapport bij de drukker. Deze zal naar verwachting het rapport op 10 december 1993 afleveren.

Conclusie is, dat een definitieve versie van het rapport medio oktober beschikbaar was en toen onmiddellijk in productie is genomen.

Vervolgens vragen deze leden of het bericht waar is dat een aantal concluderende aanbevelingen voor verbetering van de malusregeling na een tussentijdse rapportage zijn geschrapt.

In het verzoek om een offerte voor het onderzoek naar klachten over de malusregeling is de volgende passage opgenomen: «De beoordeling of de geïnventariseerde en beschreven gevallen terecht als onredelijk, onbillijk of in strijd met de bedoeling van de regeling worden ervaren, vormt geen onderdeel van het onderzoek. Met het onderzoek dient informatie

aangedragen te worden waarmee de wetgever kan beoordelen of er sprake is van situaties waarin een malus wordt opgelegd die hij zozeer onbillijk, onredelijk of in strijd met de bedoeling van de regeling vindt, dat hij aanpassing van het bonus/malussysteem aangewezen acht». Ook in de eerste bespreking over het onderzoek zijn de onderzoekers erop gewezen, dat het niet de taak van de onderzoekers is de door werkgevers beschreven situaties op hun onredelijkheid, onbillijkheid of strijdigheid met de bedoeling van de regeling te beoordelen en beleidsaanbevelingen te formuleren. Dit is niet een specifieke afspraak bij dit onderzoek maar de algemene gedragslijn bij onderzoek ten behoeve van het directoraat-generaal sociale zekerheid. Het voordeel van deze werkwijze is dat een rapport kan worden vastgesteld door een begeleidingscommissie alvorens een discussie te voeren over aanbevelingen. De ervaring leert dat door aanbevelingen reeds aan het rapport toe te voegen tevens de inhoud van het rapport weer ter discussie wordt gesteld. Ondanks de hierover gemaakte afspraken hadden de onderzoekers in een werkdocument halverwege het onderzoek een paragraaf «Aanknopingspunten voor nadere precisering?» opgenomen, die zij zelf, onder andere, als volgt inleidden: «Wij stappen daarmee strikt genomen naast de onderzoekopdracht». Bij de bespreking van die tussentijdse rapportage is de onderzoekers meegedeeld, dat er voor het Ministerie geen aanleiding was van de afgesproken gedragslijn af te wijken. Dit heeft tot gevolg gehad dat in de integrale rapportage, na afronding van het gehele onderzoek de onderzoekers drie passages niet meer hebben opgenomen. In die passages gaven de onderzoekers als hun mening, dat:

- een malus bij een arbeidsconflict een stimulans kan betekenen om het conflict in onderling overleg op te lossen en het daarom niet wenselijk is in zo'n geval geen malus op te leggen zoals wel door werkgevers wordt bepleit;
- wellicht de kwestie van de mogelijkheid van «regres» van de werkgever op de «echte» veroorzaker van arbeidsongeschiktheid betrokken verdient te worden bij de komende discussie over regres in de sociale verzekeringen;
- het overweging verdient de malusinvoering wellicht pas plaats te laten vinden een jaar nadat de bedrijfsvereniging duidelijkheid heeft verschaft over de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspercentage.

Ook wordt gevraagd, of het Hugo Sinzheimer Instituut zijn eigen onderzoeksresultaten mag publiceren. Het antwoord is: ja!

Een standaardbepaling in de overeenkomst bij de opdracht voor een onderzoek ten behoeve van het directoraat-generaal sociale zekerheid stelt, dat het in de eerste plaats de opdrachtgever (het Ministerie) is die de onderzoeksresultaten openbaar maakt. Laat de opdrachtgever openbaarmaking achterwege dan heeft de opdrachtnemer het recht tot openbaarmaking 3 maanden na vaststelling van het eindrapport. Daarnaast zijn de onderzoekers vrij om over het door hen uitgevoerde onderzoek te publiceren. Het is een goed en algemeen geaccepteerd gebruik, dat onderzoekers pas zelf uitkomsten van een opdrachtonderzoek presenteren in bijvoorbeeld artikelen, nadat de opdrachtgever kennis heeft genomen van de uitkomsten van het onderzoek en het officiële rapport daarover is gepubliceerd. Hierover is ook geen verschil van mening met de onderzoekers van het Hugo Sinzheimer Instituut. Publicatie van het rapport zal dan ook kort daarna gevolgd worden door een artikel van één van de onderzoekers in het Sociaal Maandblad Arbeid.

De leden van de fracties van CDA, D66, GPV, VVD, en Groen Links vragen ten slotte wanneer het kabinet haar toezegging gestand doet conform de memorie van antwoord TZ (Kamerstuk 22 899, nr. 83a).

Het rapport zal, zoals gebruikelijk, aangeboden worden aan de Staten-Generaal zodra het in gedrukte vorm beschikbaar is.

2. Wetstechnische vragen

De leden van de PvdA-fractie hebben naar aanleiding van de kabinetsreactie op het artikel van Van Ettekovén nog de volgende vragen:

1. ad e

De leden van de PvdA-fractie merken op dat Van Ettekovén constateert dat de uitoefening van het beroepsrecht door de werkgever in een second opinion zaak op privacybezwaren kan stuiten. Van Ettekovén verwijst in dit verband naar de brief van de Minister van Justitie van 16 juni 1993 aan de Voorzitter van de Tweede kamer.

In de brief van de Minister van Justitie wordt gesteld dat het met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de voorkeur verdient dat de eventuele mogelijkheid dat een werkgever als belanghebbende in een geschil over de arbeids(on)geschiktheid van zijn werknemer zou kunnen worden aangemerkt eerst wordt geopend, nadat alle consequenties hiervan nader zijn overzien en overwogen.

Uiteraard moet bij dergelijke procedures rekening worden gehouden met de regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dat neemt niet weg dat de werkgever als het een loondoorbetalingskwestie betreft, in de visie van het kabinet, alle inlichtingen van de werknemer mag vragen die hij voor dat doel redelijkerwijs nodig heeft. Dergelijke gegevens kunnen uiteraard ook relevant zijn bij de uitoefening van het beroepsrecht door de werkgever. De arts die hierbij betrokken zal zijn is uiteraard door zijn beroepscode gebonden aan de geheimhouding van vertrouwelijke gegevens. Indien een werkgever ondersteund is door een arbodienst is deze arbodienst gebonden aan geheimhouding van gegevens met een vertrouwelijk karakter.

2. ad h

De leden van de PvdA-fractie vragen of (beslissingen ingevolge) artikel 39d ook vermeld moeten worden in het nieuwe artikel 73 van het wetsvoorstel. Ik merk daaromtrent op dat het desbetreffende artikel komt te vervallen bij inwerkingtreding van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). Vanaf dat moment is immers tegen ieder besluit of beschikking in de zin van de AWB beroep mogelijk. Een herziening van dat artikel lijkt dan ook niet meer relevant.

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de PvdA-fractie met betrekking tot de constatering van Olbers in een voetnoot bij zijn artikel in Sociaal Recht 1993, nr. 10/11 inzake de verwijzing in artikel 44, eerste lid, onder f, naar artikel 38, tweede lid, merk ik op dat het hier inderdaad een foute verwijzing betreft. Verwezen had moeten worden naar artikel 38, eerste lid. Bij gelegenheid van een technische reparatie van de Ziektewet zal deze fout worden hersteld.

De leden van de PvdA-fractie wijzen voorts op hetgeen Kooyman in zijn artikel in Sociaal Recht 1993, nr. 10/11 heeft gezegd over de voorgestelde artikelen 29 en 29a van de Ziektewet.

In het tweede lid van artikel 29 staat dat «het ziekingeld wordt uitgekeerd over iedere dag van de ongeschiktheid tot werken doch niet over de zaterdagen en zondagen». In artikel 29a, tweede lid, staat dat: het ziekingeld in verband met bevalling wordt uitgekeerd over iedere dag vanaf de eerste dag ..... enz». In dat lid ontbreken de woorden «doch niet over de zaterdagen en de zondagen».

Dit impliceert echter niet dat bij toepassing van het voorgestelde artikel 29a, tweede lid, ziekingeld over zeven dagen per week moet worden uitgekeerd. In het derde lid van dat artikel is bepaald dat de vrouwelijke verzekerde recht heeft op ziekingeld «ter hoogte van haar dagloon».

In artikel 15 van de Ziektewet is bepaald wat als dagloon moet worden

beschouwd. Hierbij wordt uitgegaan van een vijfdaagse werkweek.

Hieruit vloeit voort dat, evenals bij het voorgestelde artikel 29, tweede lid het geval is, ziekingeld over vijf dagen per week moet worden uitgekeerd.

Indien een op een «vijfdagen werkweek» gebaseerd dagloon zou worden uitgekeerd over zeven dagen per week, dan zou betrokkene meer ontvangen dan tijdens werken is verdiend. Zulks nu is niet de bedoeling.

De leden van de PvdA-fractie en de fractie van D66 vragen om een reactie op de opmerking van Kooyman inzake de redactie van artikel 29a, derde lid. Kooyman meent dat nu de formulering «vanaf de eerste dag» ontbreekt, het hier gaat om het gewone ziekingeld, met inachtneming van de eerste zes(twee) weken «wachtperiode».

Het kabinet wijst erop dat tengevolge van het amendement van de leden Groenman en Brouwer (22 899, nr. 22) in het onderhavige voorstel is bepaald dat bij ziekte voorafgaand aan het zwangerschaps- en bevallingsverlof ziekingeld ter hoogte van het dagloon moet worden betaald, als de oorzaak van de ziekte verband houdt met de zwangerschap.

Het gaat hier dus niet om het gewone ziekingeld, maar om ziekingeld ter hoogte van het dagloon.

De achterliggende bedoeling van het amendement was ook juist om risicoselectie door de werkgever ten gevolge van de loondoorbetalingsverplichting uit te sluiten.

Artikel 29a vormt in zijn geheel een uitzondering op artikel 29: ook de zes(twee) wekenmaatregel is hierbij dus niet van toepassing.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Wallage